

Motion till riksdagen 2009/10:U304

av **Hans Linde och Annika Qarls**son (v, c)

10 procent av biståndet till SRHR

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Sverige bör höja nivån för området sexuell och reproduktiv hälsa och därtill hörande rättigheter till minst tio % av den totala biståndsbudgeten.

Motivering

Det är i år 15 år sedan FN:s konferens om befolkning och utveckling, där 179 av världens länder enades kring ett handlingsprogram med fokus på att förbättra människors sexuella och reproduktiva hälsa och dit hörande rättigheter. Handlingsprogrammet handlar bl.a. om att arbeta för ökad jämställdhet, tillgång till klinisk service och rådgivning, sexualundervisning, preventivmedel samt säkra aborter i de länder där abort är tillåtet.

Sverige har länge varit en av de starkaste aktörerna på området sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). På den internationella arenan finns en förväntan på Sverige att vara en politisk kraft för individens rätt att oavsett var i världen han eller hon är född kunna bestämma över sin kropp, sin sexualitet och sitt barnafödande. Sverige, med sin nationella sexualpolitiska historia och sin erkända roll som global aktör, har också viktig specialistkunskap om SRHR inom biståndet och i arbetet för mänskliga rättigheter.

SRHR har under flera år haft en hög prioritet inom svenskt bistånd. Detta kan bl.a. avläsas i regeringens policydokument "Sveriges internationella politik för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter" och "Rätten till en framtid – Policy för Sveriges internationella hiv- och aidsarbete". Regeringens engagemang för SRHR i Sveriges utvecklingssamarbete har också framgått genom tydliga prioriteringar i de senaste årens budgetpropositioner.

År 2000 antogs FN:s millenniemål (MDG). Om sex år ska dessa vara uppfyllda, dock är det osäkert om målen kommer att mötas. MDG 5, kring förbättrad mödrahälsa, är det mål som är allra längst ifrån att uppfyllas. År 2006

Fel! Okänt namn på

gjordes därför ett tillägg till millenniemål 5, mål 5b. Detta nya mål, "Universal Access to Reproductive Health", har en väldigt tydlig koppling till målet från Kairokonferensen och bland indikatorerna finns preventivmedelstillgång, ungdomsgraviditeter och mödravård.

Trots det omfattande arbetet kring Kairoagendan och introduktionen av millenniemål 5b är arbetet för SRHR över världen lågt prioriterat. Faktum är att mödradödligheten knappt minskat alls de senaste 15 åren.

Parlamentariker världen över har under 2000-talet enats kring att arbeta för att tio procent av deras länders biståndsbudgetar avsätts till området SRHR.

Det är svårt att räkna på hur stor del av den svenska biståndsbudgeten som går till SRHR. En anledning till detta är att SRHR-relaterade insatser görs inom många olika delar av biståndet. En annan anledning är att stora delar av det multilaterala biståndet är s.k. "core support" och det är svårt att veta hur mycket som egentligen går till SRHR. En riksdagsfråga under 2009 belyser detta problem och i svaret från biståndsministern finns en uppskattning om att mer än 1,6 miljarder är SRHR-relaterat. 1,6 miljarder kronor skulle innebära ca 5 procent av 2008 års biståndsbudget.

Uppskattningar gjorda tidigare under 2000-talet har pekat på att ca 4 procent av Sveriges biståndsbudget gick till SRHR. Sverige har således under de senaste åren ökat andelen av utvecklingssamarbetet som går till SRHR-relaterat arbete. Den största ökningen beror på ökat stöd till insatser mot hiv och aids.

Under 2009 öronmärker regeringen 100 miljoner kronor i en speciell satsning på att förebygga mödradödlighet. Detta är mycket positivt. Vi uppmanar regeringen att under 2010 ytterligare öka de finansiella resurserna till området SRHR, framför allt till insatser som syftar till att öka tillgången till preventivmedel, sexualundervisning, mödrahälsovård och säkra aborter.

Regeringen bör på flera sätt arbeta för att Sverige uppnår målet att avsätta minst 10 procent av biståndsbudgeten till området SRHR.

Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 30 september 2009

Hans Linde (v)

Annika Qarlssoon (c)